

"Schindlers Liste" í Havnar Bio:

Bjargaði jødum í týningarlegunum

Hálvthundrað ár eru liðin, síðani seinni heimsbardagi var av, og hóast það tíverri hefur verið ófriður og kríggj í heiminum hvønn dag síðni, so verður bardagi móti nazistunum ekki gloymdur.

Júst sum tú helt, at ongin filmur um ræðuleikarnar hjá jødunum í týningarlegunum kundu siga okkum meir, kemur filmurin "Schindlers Liste", hjá Steven Spielberg, sum hefur verið mest umræddi og best umtókta filmurin í ár.

Oskar Schindler (Leam Neeson), er høvuðsleikarin í filminum. Hann hefur leiklutin sum tann skemtiligi kvinnudárlarin, ið kemur úr heimlandinum Eysturríki til Polens í hølunum á týsku hermegini.

Vinur nazistana

Oskar Schindlers roynir at fáa sær vinir millum týsku hermennina, sum hava nakað at týða. Hetta ger hann m.a. fyrri at fáa bilingarleiðing til virkseimi, sum hann ætlar at stovna.

Ætlanin hjá Schindler er at gera stríkur handilsmaður eftir stuttari tíð, og virkseimið skal grundast á bilingarleiðing, sum týska hervaldið skal lata honum - nevniliga teir jødar, sum nazistarnir hava tvingsils-útskrivað í arbeiðslegur.

Meðan Schindler durar sær við sínum vaksandi rík- idømi, veitslum og luksustilveru, fær hann dugnaligar jødiskar handilsmenn at hjálpa sær. Teir samla pening saman, og ein evnaríkur bókhaldari rekur virkið fyrri hann.

Arbeiðsfólkini arbeiða fyrri einki, men týskarnir fáa eitt ávíst gjald fyrri at loyva Schindlers at nýta jødisku arbeiðsmegina. Aftur fyrri fáa jøðarnir loyvi at fara til arbeiðis úr avbyrgda jøda- býlinginum.

Varnast ræðuleikarnar

Sum frálíður fær Schindler til eyguni upp fyrri ræðuleikunum, sum nazistarnir seta í verk. Hann varnast, at øll tokini sum fara framvið, færa beinleiðis til deyðsfangalegunar hjá nazistunum.

Avleiðingin er, at hann fer undir eina bjargingar- roynd, sum í eygunum hjá arbeiðsfólkum gera stjóran til eina hetju.

Filmurin "Schindlers Liste" er grundaður á eina veruliga frágæðing frá seinna heimsbardaga, eftir bók hjá Tomas Keneally.

Hetta er ein drama-doku-

mentariskur filmur, sum er gjørdur eftir frásøgnum, ið jødar, sum sluppu við lívinum, hava sagt frá.

Það hefur eisini verið nógv sagt og skrivað um veruliga persónin Oskar Schindler, sum eftir seinna heimsbardaga flutti til Argentina.

Fólk eru ikki øll á einum máli, tá sagt verður, at Oskar Schindler var ein hetja. Nøkur halda, at hann bert bjargaði jødum, tí hann hevði brúk fyrri teirra arbeiðsorku og dugnaskapi.

Það hoyrir eisini við til myndina av Schindler, at hann ikki var serliga góður handilsmaður, og at tað on- antúð eydnaðist honum at fáa egna virki at bera seg, hvørki fyrri ella eftir seinna heimsbardaga.

Fekk einki at bera seg

Oskar Schindler arvaði eina maskinverksmiðju eftir pápa sín í Eysturríki, men hon fór á húsagang. Sein- ni royndi hann seg sum sölumaður, men ongastáðin fekk hann fótn fyrri seg, fyrr enn týskarnir og jøðarnir undir krígunum hjálptu honum.

Í Argentina royndi hann seg sum bóndi, men heldur ikki her hevði hann eydnuna við sær.

Seinastu árin av lívitiðini fekk hann pening frá teim- um jødum, sum hann bjargaði undir krígunum.

Oskar Schindler doyði í 1974, og varð, eftir egnum

ynski, jarðaður á katólskum kirkjugarði á Zion-fjalli- num í Jerusaleim.

Ræðuleikin eru litleysur

Filmurin "Schindlers Liste" er svart/hvítur, og tað er annars ikki vælumtókta hjá áskoðarunum í dag.

Kortini hefur hesin filmur í ár fingið flestu virðisløgnir og størsta áskoðaratal í biohøllum kring allan heim.

Steven Spielberg sigur sjálvur, at hann ikki kundi lýsa seguna um ræðuleikar- nar í týningarlegunum hjá nazistum í litum, av tí at tað fór at gera filmin ov óveru- ligan og Hollywood-kend- an.

"Schindlers Liste" verður sýndur fyrstu ferð í Havnar Bio mánakvöldið kl. 21, og hann er bert á skránni í 14 dagar.

Filmurin varir í 3 1/2 tíma, og tí er atgongumerkið hækkað til 65 krónur, tó bert til henda filmin.

Dagný

Dagsins tekstur

Trettanda sunnudag eftir trinitatis

Kollekt. Latum okkum øll biðja:

Harra, vár Guð, himmalski faðir! Vær tøkum sær av hjartans grund fyrri, at tú hevur latið okkum liva í hesi náðiðini, tá ið vit kunnu hoyra heilaga evangelium títt, har sum tú hevur latið okkum kenna faðirliga vilja tín móti okkum, og siggja son tín, Jesus Krist, sum hevur útint miskunn móti okkum. Vær biðjum tína ósigandi náði, at tú vilt lata okkum hava ljós tíns heilaga orðs og leiða hjørtu okkara við heilaga anda tínum soleiðis, at vit aldri falla frá tí, men halda okkum at tí og at endanum verða sæl um ævir fyrri elskuliga son tín, Jesus Krist, váran harra, sum við tær livir og ræð- ur í einleika heilaga andans, ein sannur Guð um aldur og ævir allar! Amen.

Epistulin skrivar Paulus ápostul, í fyrri brævi sínum til Timoteusar, 1. kap. 5.-17. v.

Men endamálið boðsins er kærleika av reinum hjarta og góðari samvitsku og faðirligari trúgv, sum summir eru viknir frá og hava tikið sær ó- nyttutala fyrri, við tað at teir vilja vera lóglerarar, men ikki skilja, hvørki hvat teir siga, ella hvat teir tala so ráðsliga um. Men vit vita, at lógin er góð, um einhvør nýtir hana á lógligan hátt, og hann veit tað, at lógin er ikki ætlað rættvísnum manni, men lógloysingum og tvørlyntum, gudleysum og synd- arum, vanheilagum og óreinum, faðirmorðum og móðurmorðum, manndrápum, horkallum, siðloysingum móti náttúruni, mannatjóvum, lygn- arum, meinsvornum, og hvat so annað er, sum er móti hini heilnæmu læruni, samsvarandi gleði- boðskapinum um dýrd hins sæla Guðs, sum mær er litin til. Eg takki honum, sum meg gjørdi sterk- an, Kristi Jesusi, harra várum, fyrri tað at hann helt meg vera trúgván, við tað at hann setti meg til tænastu, meg, sum áður var spottari og forfylgjari og yvirgangsmáður; men mær varð miskunnað, tí at eg gjørdi tað óvitandi, í vantrúgv, og náði várs harra var ovurstór við trúgv og kærleika í Kristi Jesusi. Tað orðið er satt og tí fullnar tess vert, at tikið verður við tí, at Kristus Jesus kom í heim in at frelsa syndarar, og teirra millum eri eg fremstur; men tí varð mær miskunnað, at Kristus Jesus skuldi sýna á mær, sum var fremstur, alt langmóð sítt, tí eitt fyrirðømi fyrri teimum, sum skuldu trúgva á hann til ævigt lív. Men kongi ævanna, hinum óforgongiliga, ósjónliga, einasta Guði veri heiður og dýrd um aldur og allar ævir! Amen.

Hetta heilaga evangelið skrivar Matteus evan- gelistur, 20. kap. 20.-28. v.

Tá kom fram til [Jesus] móðirin at Sebedeus- sonunum við sonum sínum, og hon fall á knæ fyrri honum og bað hann um nakað. Men hann segði við hana: »Hvat vilt tú?« Hon sigur við hann: »Sig, at hesir báðir synir mínir mega sita, annar við hægri lið og annar við vinstri lið á tær í ríki tínum!« Men Jesus svaraði og segði: »Títt vita ikki, hvat tit biðja um. Kunnu tit tæma ta skál, sum eg skal tæma?« Teir siga við hann: »Tað kunnu vit.« Hann sigur við teir: »Skál mína skulu tit tæma; men at sita við hægri og vinstri lið mína, tað er ikki í mínum valdi at geva; men tað verður givið teimum, ið tað er lagað av faðir mínum.« Men tá ið teir úggju hoyrdu hetta, ilskaðust teir inn á báðar brøðurnar. Men Jesus kallaði teir til sín og segði: »Títt vita, at høvdingarnir yvir fólka- flokkunum eiga valdið á teimum og stórmenn teirra hava á teimum ráð. Men so skal ikki vera tykkara millum, men tann, ið vil vera stórr tykk- ara millum, hann skal vera tænarari tykkara; og tann, ið vil vera fremstur tykkara millum, hann skal vera trædur tykkara. Eins og menniskjasonur- in ikki er komin at verða tænaður, men at tæna og geva lív sítt sum loysigjald fyrri mong.«

Á GILJANESI
BUSSKOYRING
TAXA
FERÐAMANNAHEIM
Tlf. 32900/Tlf. 87199